

Опис вибіркової дисципліни

Назва дисципліни: ОСНОВИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти: БАКАЛАВР

Обсяг дисципліни : кількість годин -150; кількість кредитів ECTS – 5.0

Мова навчання: українська

Кафедра : Публічного управління, менеджменту та маркетингу

Викладачі: к.е.н., доцент Чорна Ольга Юріївна

Максимальна кількість здобувачів вищої освіти, які можуть обрати дисципліну: не обмежується

Рекомендований семестр для навчальної дисципліни: 7

Вимоги до початку вивчення (пререквізити): для вивчення дисципліни «Основи корпоративної соціальної відповідальності» здобувач вищої освіти попередньо повинен набути програмні результати навчання, пов'язані з основами менеджменту, управління персоналом, основами маркетингу, міжнародним менеджментом, державним та регіональним управлінням.

Що буде вивчатися:

Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності

1. Значення корпоративної соціальної відповідальності.
2. Поняття соціальної відповідальності. Типи соціальної відповідальності. Сутнісні характеристики соціальної відповідальності.
3. Провідні ініціативи в галузі корпоративної соціальної відповідальності. Моделі корпоративної соціальної відповідальності (американська, європейська, японська тощо). Етапи розвитку корпоративної соціальної відповідальності в міжнародному і українському контекстах.
4. Огляд корпоративного управління в Україні. Залучення стейкхолдерів: українські реалії. Значення КСВ для удосконалення ефективного розвитку бізнесу та подолання нефінансових ризиків.

Формування програми корпоративної соціальної відповідальності

1. Модель корпоративної соціальної відповідальності.
2. Організаційне управління як один із ключових аспектів соціальної відповідальності.
3. Формування корпоративної соціальної відповідальності у відносинах із працівниками.

Соціально відповідальна поведінка різних суб'єктів суспільного розвитку

1. Відповідальна держава і збалансований розвиток країни. Державне регулювання КСВ бізнесу: міжнародний досвід.
2. Ефективна комунікація зі стейкхолдерами.
3. Соціальна відповідальність ЗМІ: вплив на поведінкові моделі в суспільстві.
4. Законодавство України у сфері праці як основа КСВ у відносинах з працівниками.
5. Соціальна відповідальність освіти та науки. Співпраця бізнесу і освіти.

Державний інструментарій регулювання КСВ бізнесу

1. Державні структурні органи влади відповідальні за становлення та розвиток КСВ бізнесу в Україні.
2. Форми, методи та інструменти державного впливу на становлення та сприяння розвитку КСВ бізнесу в Україні. Екологічне законодавство України.

Роль ксв-менеджера в компаніях: статус, основні функції, кваліфікація, типові обов'язки, професійні стандарти

1. Роль і статус менеджера з КСВ
2. Завдання та обов'язки менеджера з КСВ
3. Організація діяльності з КСВ.

Оцінка ефективності програм та індикативна база КСВ

1. Оцінка ефективності компаній у сфері КСВ у глобальному і національному вимірах.
2. Оцінка корпоративного рівня розвитку КСВ. Індекси з КСВ як орієнтир для розробки критеріїв оцінки.
3. Збалансована система показників із КСВ.

Чому це цікаво/треба вивчати:

Після вивчення дисциплін здобувач вищої освіти здобуде компетентності у вигляді знань:

Мати поглиблені системні знання про значення корпоративної соціальної відповідальності для бізнесу і суспільства в Україні; концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності; місце корпоративної соціальної відповідальності в системі управління організацією; моделі корпоративної соціальної відповідальності, загальні поняття та підходи до управління процесами корпоративної соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку; критерії, показники та методику оцінювання корпоративної соціальної відповідальності, законодавчо-нормативне регулювання корпоративної соціальної відповідальності в Україні та за кордоном; структуру державного апарату в сфері регулювання корпоративної соціальної відповідальності бізнесу, принципи чесної конкуренції, етичної поведінки компаній щодо партнерів та соціально-відповідального маркетингу; екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності та їх нормативно-правове регулювання; сутність, структуру, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності.

Після вивчення дисциплін здобувач вищої освіти здобуде компетентності у вигляді вмінь:

уміти правильно застосовувати методи, принципи, форми управління корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в практичній діяльності; ідентифікувати, аналізувати і ранжувати очікування стейкхолдерів з позиції корпоративної соціальної відповідальності; застосовувати основні принципи прийняття етичних управлінських рішень; аналізувати соціальну звітність організацій та використовувати її в розробці програм організаційного розвитку, інтегрувати в управлінські рішення передовий досвід поєднання приватних та суспільних інтересів на шляху підвищення конкурентоспроможності, збирати й оцінювати інформацію з соціальної відповідальності для прийняття рішень і формування пропозицій до програм розвитку організації; розробляти етичні кодекси організацій, фахівців різних професій; на основі інформаційної політики організації поширювати інформацію про соціальну відповідальність; за допомогою сучасного методичного інструментарію розробляти систему моніторингу ефективності діяльності організації у сфері корпоративної соціальної відповідальності та оцінювати результативність програм корпоративної соціальної відповідальності, розробляти та впроваджувати процедури здійснення соціального аудиту, аналізувати нефінансові ризики, пов'язані з діяльністю організації та розробляти заходи із їхнього запобігання або зниження.

Чому можна навчитися (результати навчання)

1. Критично аналізувати інформацію, наведену у сучасній світовій науковій та науково-популярній літературі, інформаційних базах даних тощо, та використовувати її у професійній діяльності
2. Демонструвати знання щодо загальних понять та підходів до управління процесами корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та основних аспектів залучення місцевих громад до корпоративної соціальної відповідальності бізнесу.
3. Визначати переваги різних форм та методів управління корпоративною соціальною відповідальністю бізнесу в практичній діяльності.
4. Застосовувати основні принципи прийняття етичних управлінських рішень.
5. Проводити аналіз та оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
6. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), виявляти повагу до різноманітності та міжкультурності.

Як можна користуватися набутими знаннями та уміннями (компетентностями):

Набуті у процесі вивчення дисципліни компетентності зумовлюють здатність здобувача вищої освіти розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері корпоративної соціальної відповідальності у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та професійної практики, що характеризується невизначеністю умов і вимог.

Рекомендована література:

1. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: підручник / Саприкіна М.А., Ляшенко О., Саєнсус М.А., Місько Г.А., Зінченко А.Г. (за науковою редакцією Редькіна О.С.). – К.: «Фарбований лист», 2011. – 480 с.
2. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика : посібник / [М. А. Саприкіна, М. А. Саєнсус, А. Г. Зінченко та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. на-ук, проф., засл. діяча науки і техніки України О. С. Редькіна. —К.: Фарбований лист, 2011.
3. Корпоративна соціальна відповідальність : підручник / О. Денис, О. Дубовик, А. Я. Кузнецова, Є. Е. Матвеев, О. М. Петров, Т. С. Смовженко, І. З. Сторонянська, С. В. Шульц ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. А. Я. Кузнецової. – Друге вид., доповн. – К. : УБС НБУ, 2010. – 384 с.
4. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. –180 с.
5. Куліш А. Соціальна відповідальність бізнесу в банківській сфері у запитаннях і відповідях.-К: 2007.- 80 с.
6. Котлер Ф., Н.Лі. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Пер. з англ. С. Яринич. – К.: Стандарт, 2005. – 302 с.
7. Соціальна відповідальність як стратегічний пріоритет розвитку страхового бізнесу // Страхова справа. – 2018. – № 4. – С. 24-27.
8. Горохова, Т. В. Соціальна відповідальність рекламної діяльності компаній як засіб оптимізації функціонування соціуму / Т. В. Горохова, В. С. Цибуліна // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2018. – № 23. – С. 180-183.
9. Гридковець, Л. М. Соціальна відповідальність і наукова доброчесність як складові філософії сучасного бізнесу / Л. М. Гридковець // Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. – 2019. – № 3. – С. 72-73.
10. Інформаційні ресурси в Інтернеті. Сталій розвиток та корпоративна соціальна відповідальність [Електронний ресурс]: за даними Українського інституту інформаційних технологій в освіті. Концепція сталого розвитку та визначення соціальної відповідальності.— Режим доступу: <http://moodle.udec.ntukpi.kiev.ua/moodle/mod/resource/view.php?id=440>
11. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / [А.М. Колот, О.А. Грішнова та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. —К.: КНЕУ, 2012.

12. A Handbook of Corporate Governance and Social Responsibility (Corporate Social Responsibility). by Güler Aras (Author), David Crowther (Editor). One and Only Books. 2018.716p.
13. Current Issues in Corporate Social Responsibility An International Consideration. S.O., Sitnikov, C., Simion, D., Vocean, C.G. Springer International Publishing. 2018. 257p
14. The Oxford Handbook of Corporate Social Responsibility. Andrew Crane, Dirk Matten, Abigail McWilliams, Jeremy Moon, and Donald S. Siegel. OUP Oxford. 2008. 548p

Форми та методи навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота

Методи і критерії оцінювання:

Поточний контроль: контрольна робота, тестування, практичні вправи, доповіді, ділові ігри, фронтальне опитування на практичних заняттях, експрес-контрольні роботи.

Оцінювання проводиться протягом семестру за рейтинговою системою.

Підсумковий контроль містить письмові контрольні роботи, звіти за діловими іграми, підсумкове комплексне опитування.